

פרקי אליקה

עילות מינוי האליטה, פרק שני

יגאל כנען

בירידה. דוגמאות:

בפסק דין כפר מנדא פסקה אליקה, בניגוד לחוק ולכל היגיון, שאפשר לכוף על מעביד להעסיק עובד. בפסק דין מכתשים היא נתנה גיבוי אוהד לאלומות עובדים.

בפסק דין שופרסל היא 'תקעה' את המעביד בהחליטה שגוף פרטי ניתן לדונו כגוף ציבורי. בפסק דין אחר גיבתה עובד מדינה שגול כספי מדינה. סתם המעוות את החוק היה נכנס לכלא. הודעה שהתחפשה זכתה בתואר 'אקטיביסטית שיפוטית'. עיכוב ההכרעות ועינוי הדין אצלה היו לאגדה. המדינה שילמה פיצוי על ערעורים שדגונו שנים, על פסקי

מפרסום יצירות 050-8621524

אסף חורין, חוששת האקליפטוסים, שמן על בד 150 על 65, 2020

אחד האמצעים שבאמצעותו השמאל מסכל כל ניסיון של העם לשלוט, הוא נושא המינויים: מינוי בתקופת מפא"י היה חלק מסדרו של עולם כמו זיזית ושקיעת

השמש. מינוי תחת שלטון הליכוד מוצג תמיד כתכנון מזיעה, "ג'וב למקורבים". במינוי ימני ראוי תמיד ייצא דפי ("גב תרנגולות" ב'92) עד שבעקבות כמה פסילות (להלן "הפארסה של מינוי _____") נגיע למועמד הראוי, שהוא כמובן כליל השלמות: נאור וחמוד ("גב איתנו תרנגולות ב'92"). בן של פעיל מר"צ, השתלם בתוכנית המשפטים של הקרן החדשה ומוכן בכל עת לקבל סודנים ולוותר על ירושלים. חשבנו שכדאי לרשויות המתקשות בהליך מינוי ראוי, לקחת דוגמה מהליך מינוי טוהר, חף מינוידי אינטרסים, שהתבצע ברשות השופטת.

דין שהגיעו אחרי שהמעביד פשט את הרגל. ברק הנגיד יד קשה בנושא קצב טיפול בתיקים, המשמעת עבדה עד ידית הדלת שלה.

נשיא בית הדין לעבודה דאז, השופט מנחם גולדברג, ידע עם מי יש לו עסק וסירב למינויה. לאגדה "לא" לדון קורליאונה. התוצאה הייתה שהמועמדת הזושרה התקבלה, ונשיא בית המשפט התפטר

טוב, אהרון איש עסקי. לא תמיד היה לו זמן לעזור לאליקה.

אחד הדברים שכנופייית שלטון החוק פעלה נגדו בכל הכוח היה 'משוב השופטים' - מתן ציון על רמת השיפוט מצד עורכי הדין. המקרה של אליקה הראה עד כמה קנה מידה אובייקטיבי מסוכן: השופטת אלישבע ברק, סגנית נשיא בית הדין לעבודה, זכתה באופן שיטתי בציון הנמוך ביותר בקרב כל שופטי בית הדין.

כשאליקה פרשה, הוציאו ספר על 'חידושי הפסיקה' שלה. של השופטת שמבחנית הדיור הייתה הגרועה בבית המשפט. סטאלין לא היה עושה זאת טוב יותר. אחרי הפרישה קיבל ברק משרה בביתחומי. גם אז, כמו באוניברסיטה, כמו במערכת המשפט, הובהר למעבידים שהזמנה היא זוגית. גם אוסוסקין מרצה בביתחומי.

הזוג ברק נהנה מפנסיה חודשית הגבוהה מ-100,000 ש"ח לחודש, רק משירות המדינה. כסף גדול בא בקושי והולך בקושי. משפחת ברק נזקקה לקנות 18 דירות (לא סופי) כדי להיפד מהכסף ולחיות בצניעות הראויה. וכן, נזכיר לקוראנו הנאמנים, מדובר על מהלך של אהרון ברק, 'שמש העמים', 'העילוי מקובה', האיש שעל פיו נמדד סרגל המוסר, נביא המהפכה החוקתית. אחד משיאי הטירוף ברומי העתיקה היה כאשר הקיסר קליגולה מינה את סוסו, אינקיטאטוס, לסנאטור, כפי שמוזכר ב'חיי שנים-עשר הקיסרים' לסוטונויוס. בהתייחסות לסיפור זה נציין רק, מפי הסוס, כי זה אינו נורא כל כך. דובר אז במעשה סמלי. הסוס לא כתב פסיקה, לא יצא נגד חוקים, לא עיכב משפטים ולא שולמה לו משכורת ופנסיה במיליונים.

ועכשיו כולם ביחד: "דריעי מושחת, דריעי מושחת".

באדיבות, סיימה אליקה את לימודי המשפטים בפקולטה שבעלה לימד בה.

אף משרד אחד לא היה מקבל משהי שפוזחת בקריירה שנייה בגיל הזה להתמחות, אבל במקרה הזה - לא פחות ולא יותר מיואל זוסמן, המשנה לנשיא בית

אם זה היה ספר, היינו קוראים לו 'פרקי אליקה' או 'מערכת המשפט בשבתה על מקפצת הבריכה'. אליקה, הלא היא אלישבע אוסוסקין-ברק, היא אשתו של השופט לשעבר אהרון ברק. מקורביה מספרים על אישה נחמדה וחמה.

המשפט העליון, נאנס לקבל אותה כעוזרת משפטית. בעלה היה היועץ המשפטי לממשלה. לא נעים. תמחה הוא בדרך כלל בן 25. מתעמרים בו, הוא נשאר עד שעות מאוחרות, עושה עבודה שחורה, כותב פסקי דין ארוכי נגן. דבר מכל אלה לא היה לאליקה. ארבעה שופטים התחלפו בתפקיד המכובד הזה: אחרי זוסמן היו תותחי עליון כשגמר, לנדוי, כהן. נהוג שהעוזרים גם הם מתחלפים, אך לא אלישבע ברק. הם חרקו שיניים ופרנסו אותה בתפקיד.

אז הוחלט (כנראה, שוב, בירכתי אחד מחדרי בית משפחת ברק) על מסלול קידום. שופטת בבית הדין לעבודה.

הרבה גבות הרומו. היא מעולם לא עבדה כעורכת דין או פרקליטה בשירות המדינה. כיצד זה נהייתה מייד שופטת? איש כברק לא ייכנע לשמועות נלוות. אם היה נדרש, הוא היה כותב נייר עמדה של 500 עמודים המוכיח את נחיצותו, חוקתיותו ונאורותו של המינוי. זה לא נצרך. הפחד עבד.

זיכרונות מתארים את המעמד המביך בוועדה למינוי שופטים, מקום שגם כך הוא מבורות הביוב של הדמוקרטיה, כאשר הוכרז - "מי שמכיר את המועמד אישית, מתבקש לצאת". "כולנו הכרנו את אליקה", אמרו שופטי העליון בוועדה. אבל, כידוע, החוק נועד רק לבני תמותה.

נשיא בית הדין לעבודה דאז, השופט מנחם גולדברג, ידע עם מי יש לו עסק וסירב למינויה. להגיד "לא" לברק זה כמו להגיד "לא" לדון קורליאונה. התוצאה הייתה שהמועמדת הזושרה התקבלה, ונשיא בית המשפט התפטר.

להתמודד עם משפטים אחרים על התפקיד היה קצת פחות אפשרי, זה בעיקר לא היה נראה יעיל, לא מתגמל, והעיקר - זה לא היה משרת את הקריירה של בעלה.

אז אליקה בחרה במסלול ההפוך. היא פסקה לפי 'מיטב הכרתה', בניגוד לחוק. בעלה דאג להמציא לה שם: "תקיקה שיפוטית". מה שכותב השופט - הוא החוק. מושגים כמו משק חופשי, ריבית, כלכלה, עול של ניהול עסק - הם מושגים קשים מדי, הם היו זרים לה. הצירוף של השניים - ברק שניסה להוביל שינוי תפיסתי במערכת המשפט, ואשתו שהיה לה עניין מיוחד במה שמכנים היום הפרוגרסיבים "פסיקה חברתית" - יצר שיתוף פעולה מרהיב: היא פסקה לטובת העובד גם כשהיה עברייני מבחינה חוקית פשוטה, גם כשה יצר גיהנום בפסיקה. וכך בית הדין לעבודה הפך הקמת עסק והעסקת עובדים לדבר בלתי אפשרי. המעסיק תמיד חייב. המעסיק תמיד אשם. אליקה לחצה על דוושת הגז

אי שם בשנות ה-70 הגיע הזוג למסקנה כי כישורונותיו הפוליטיים והכלכליים של פרופ' אהרון ברק ימצאו ביטוי טוב יותר אם מי שחולקת עימו את ביתו תשמש כשופטת במערכת. בגיל 41, גיל שבו כל ועדת קבלה דוחה אותך

הקרן החדשה ומוכן בכל עת לקבל סודנים ולוותר על ירושלים. חשבנו שכדאי לרשויות המתקשות בהליך מינוי ראוי, לקחת דוגמה מהליך מינוי טוהר, חף מינוידי אינטרסים, שהתבצע ברשות השופטת.

הישיבה התיכונית קריית גת ירושלים

תורני

הרשמה לכיתות ז' ט' של תורה ומדע

השואף ומרגיש שותפות מוזמן:

טיולים

הורים ותלמידים
ביום א', כ"ט טבת, 22/1/23 בשעה 19:00

ראיונות לכיתה ט'
ביום א', ז' שבט, 29/1/23

מבדקי כניסה לכיתות ז' ט'
ביום א', כ"א שבט, 12/2/23
ביום א', כ"ח שבט, 19/2/23

מדעים

המעוניינים במפגש אישי, נא להרשם - אצל המזכירה שולמית 02-6441203 או אצל רפי 054-4418679

נשמח לגדול ולצמוח יחדיו

פשיול פאבלי

קישור לקבוצת הוואטסאפ

קישור לערב רישום ומצגות מופיע גם באתר קריית גת י-ם

בקר אותנו, באתר: www.kiryat-noar.org
רח' הרב פרנק 20 | גית וון ירושלים

רכו רישום, רפי: 054-4418679 | מזכירות, שולמית 02-6441203